

KOHTI KIRJAA

SANATAIDEWEBINAARIN RUNOLLINEN YHTEENVETO

koonnut osallistujien tuottaman materiaalin pohjalta
Veera Vähämaa

Katso: lasten ja nuorten kirjallisuus kuin satumetsä
vihreä, monimuotoinen, laulava,
pakkasessa kimmeltävä, aamusumuntuoksuinen.

En mörk granskog, ljuset silar ner genom barriga kvistar
sekametsä, lajien ja tyylien seikkailukenttä,
suojaa tarjoava oksa.

Avaruuslaiva tai vanha värikäs pikkubussi,
jonka kyytiin mahtuu kaikenikäiset.
Se pysähtyy usein ja pysäkit yllättävät!

Se on tiedostavien asukkaiden täyttämä vilkas kaupunki,
jossa supersankari voi tulla vastaan minkä nurkan takaa tahansa.

Se on puu, jonka vahva, muhurainen runko, köynnösten ympäröimä.
Oksat kuin tehty kiipeilyä ja rentoa oleilua varten
ja niissä kasvaa mitä eriskummallisimman näköisiä herkullisia hedelmiä.
Puun lehdet sammaleenpehmeitä,
niin suuria, että voi kääriytyä lämmittelemään kylminä syysiltoina.
Ja juuret, sen juuret seikkailevat syvällä maan uumenissa.

Nuoren kirjailijan puutarhassa elävät rinnakkain ruusut, rikkaruohot, luumupuut ja lehtokotilot.

Se on rehevä, runsas tuoksuva, se on villinä kasvava niitty.

Ja nuori kirjailija itse on kuin muurahainen. Isommat ehkä katsovat alaspäin, mutta se kulkee omaa polkuaan, toteuttaa tehtävänsä hitaasti mutta varmasti. Tai ehkä nuori kirjailija on kolibri, energinen ja elämän(makean)nälkäinen olento, jolla on suuri sydän.

Kaikista eläimistä sydänhän on kolibrilla suurin suhteessa sen kokoon.

Nuori kirjailija voi olla haarapääsky, joka lentää ja liittää pelottomasti, lujaa. Häntä katsoessa iskee myös haikeus. Kesä on lyhyt ja haarapääskytkin jo melko harvinaisia.

Nuori kirjailija on kuin utelias, seikkailunhaluinen, mollissa laulava tunturin pieni ja pippurinen kapustarinta, laulaa oman elämänsä ja sukupolvensa tarinaa herkästi ja aidosti.

Tai saukko: iloinen ja leikkisä, ottaa kieltä materiaaliksi. Uskaltaa retkille uusiin suuntiin.

Nuoren kirjailijan tie on aamun nousu, niityllä tanssiva usva ja heinänkorsilla kilpailevat pisarat,

se on kuikan poikasen ensihuuto.

Matka voi olla kivinen, täynnä mutkia ja kiemuroita, mutta se voi olla myös suora ja määrätietoinen reitti tavoitteeseen. Se on tie, joka vaatii paloa.

Yhteinen lukuhetki kuin puutarha, jossa köynnös kurottuu kaikkialle, puhujasta toiseen,

se hajoaa ja syntyy uudelleen, valomainen köynnös, kukkasin, toisinaan terävin piikein,

lehdin, neulasin tai saippuakuplin kasvava, muuntuva ja elävä, toisesta toiseen kiertyvä.

Ja hän, joka lukee lähellä, on suuri vanha tammi. Eller kanske en björk.

Nyt mennään tarinoiden taloon! Siellä on erilaisia huoneita! On salaperäinen ullakko, josta löytää kummituksen keräämiä kummallisia tavaroita. On jännää ja kummaa.

Huoneet kutkuttaa ja supattaa. Pikkupäät tuumaa ja summaa. Tarinaa puksuttaa ja rupattaa.

Se on hyvä ja kasvattava talo!

Elämyksellinen lukeminen on taikakivi, kaukoputki, yhdestoista aisti, vahvistettu kuuloelin, iholaajennos.

Ja kuitenkin, saat olla rauhassa, huomaamattomassa sisäisessä muutoksessa.

Elämyksellinen lukeminen on taikalamppu, joka syttyy ja sammuu. Ajatus nousee, tunne värähtää. Värikin voi vaihtua.

Ja kirja matkaa, matkaa lukijan luo kuin lämmin keväinen tuuli, iho menee kananlihalle mutta lämmittää ja silittää, tuo ihania tuoksuja mukanaan.

Tule mukaan, mennään!

Shh!!

Nyt kammotukset heräävät ja venyttelevät kaikki 12 jäsentään, mussuttavat karpäsen toukkia ja lähtevät pelottelemaan tuhmia aikuisia. Ne lähtevät metsästämään lasten iltasatuhetkiä ja jos löytävät, jäävät piiloon kuuntelemaan.

Riimi Cityssä tuoksuu vaikkapa erikoistarjouskahvilta, jääkiekkoilijan voitonhurmalta ja pakokaasuhattaralta. Siellä voi tavata kaupunkilaisen naisen, juristituristin tai hop-on-jopo-oppaan. Siellä on hikisiä sukia, nurkissa kaikenlaisia nukkia, haju alkaa kohta kukkia.

Kirjametsässä valo väreilee vilkkaana, kiipeää, kiikkuu, kirmaa, kukkii.

Kuka katsoo?

Metsä kuiskailee lohduttavia sanoja, kietoo tuoksuvaan, sirkuttavaan vihreään peittoon. Eksyä voi kuitenkin myös varjoihin ja luoliin, joissa kaikuu karmeita kaikuja painajaista, jotka luulit jo unohtaneesi.

Lumotussa linnassa ehkä vanhoja aarrearkkuja, salaisia ullakoita, vanhoja kirjoja ja valokuva-albumeja.

Mutta nyt se loppuu. Tämä aamu. Kuulkaas, se on pastellinvärinen nukkekoti ja divaanisohva.

Talo, värikäs ja sokkeloinen. Dagen, en byrå med många olika stora lådor.

Ovanpå byrån pennor, kriter och penslar i en vackert utsmyckad burk.

Päivä kuin huone: toisessa päädyssä vaaleat seinät, sohvia, säkkituoleja, toisessa värikkäät seinät, tapetit, kuvia, teltoja, esineitä!

Tilaa ja inspiraatiota erilaisille lukijoille ja sanataideopettajille.

Kiitos päivästä! Tack för idag!